GRŴP FFRAMWAITH IECHYD A LLES ANIFEILIAID CYMRU

Cofnodion y Cyfarfod a gynhaliwyd ym Mharc Cathays, Caerdydd ar 3 Rhagfyr 2014

Yn bresennol:

Peredur Hughes	Cadeirydd
Joanna Price	
Huw Davies	
Ifan Lloyd	
David Davies	
Moss Jones	

Llywodraeth Cymru

Christianne Glossop	Prif Swyddog Milfeddygol Cymru
Chris Hale	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO)
Carol Harris	Office of the Chief Veterinary Officer (OCVO)
Janet Perry	Office of the Chief Veterinary Officer (OCVO)

<u>Eitem Agenda 1 – Croeso, Ymddiheuriadau a Chyflwyniadau</u>

1. Croesawodd y Cadeirydd bawb i drydydd cyfarfod y Grŵp.

<u>Eitem Agenda 2 – Diweddariad gan CVO Cymru ar Ffliw'r Adar</u>

2. Eglurodd y Cadeirydd fod y Grŵp yn ymwybodol o'r achos o ffliw'r adar oedd wedi'i gadarnhau yn Lloegr. Rhoddodd Christianne ddiweddariad ar y sefyllfa bresennol, gan gynnwys camau a gymerwyd ynghylch y Ffair Aeaf ddiweddar.

Pwynt Gweithredu 1 – Yr Ysgrifenyddiaeth i ddosbarthu manylion am y mesurau a roddwyd yn eu lle ynghylch y Ffair Aeaf.

<u>Eitem Agenda 3 – Cofnodion a Phwyntiau Gweithredu o Gyfarfod 11 Mehefin</u>

3. Eglurodd y Cadeirydd fod yr Ysgrifenyddiaeth wedi e-bostio cofnodion a phwyntiau gweithredu'r cyfarfod diwethaf at Aelodau'r Grŵp mis diwethaf. Nid oedd unrhyw faterion yn codi.

4. Bu'r Grŵp yn trafod materion cyfathrebu a bod angen codi ymwybyddiaeth. Eglurodd y Cadeirydd ei fod wedi gwneud nifer o gyfweliadau radio a chyda'r wasg. Yn ogystal, roedd erthyglau wedi eu cyhoeddi yn y cylchgrawn GWLAD ac ar-lein. Awgrymwyd bod angen datblygu cynllun cyfathrebu mwy ffurfiol. Roedd awgrymiadau eraill yn cynnwys trydar yn rheolaidd, hysbysiadau yn y wasg ar faterion allweddol, digwyddiadau etc.

Pwynt Gweithredu 2 – Yr Ysgrifenyddiaeth i gysylltu â chydweithwyr Cyfathrebu i ddatblygu cynllun cyfathrebu ffurfiol ar gyfer y Grŵp.

5. Lleisiodd Huw beth pryder na fyddai'r Dirprwy Weinidog Ffermio a Bwyd yn gallu mynychu cyfarfod tan fis Mehefin.

6. Cytunwyd ar gofnodion y cyfarfod.

Eitem Agenda 4 – Diweddariad gan y Cadeirydd

Cynllun Datblygu Gwledig Cymru (RDP Cymru)

7. Eglurodd y Cadeirydd ei fod ef a Chris wedi mynychu gweithdy diwydiant ar RDP Cymru ar 1 Hydref a'i fod hefyd wedi cadeirio gweithdy diwydiant arall ar 24 Hydref. Eglurodd Chris fod y gweithdai wedi bod yn ddefnyddiol a'i bod yn amlwg bod y diwydiant yn awyddus iawn i gydweithio ar ddatblygu cynigion a phrosiectau mewn ffordd strategol.

8. Eglurodd Chris fod llythyr gan y cynrychiolwyr yn y gweithdy hwn erbyn hyn wedi'i anfon at y Dirprwy Weinidog Ffermio a Bwyd.

9. Soniodd hefyd fod Carol wedi mynychu gweithdy ar y Cynllun Datblygu Gwledig gyda'r Dirprwy Weinidog ar 9 Hydref a bod yr holl sleidiau a'r adborth wedi eu cylchredeg i'r Grŵp er gwybodaeth ac am sylwadau.

Pwynt Gweithredu 3 – Y Cadeirydd i anfon y llythyr at y Dirprwy Weinidog Ffermio a Bwyd ymlaen i'r Ysgrifenyddiaeth i'w gylchredeg.

10. Gofynnodd Ifan a oedd cynigion fel cyllid cyfalaf ar gyfer cyfleusterau trin da byw dan ystyriaeth o hyd. Eglurodd Chris nad oedd dim wedi'i gytuno eto a bod yr RDP Cymru a gyflwynwyd i'r Comisiwn wedi bod ar lefel uchel iawn heb unrhyw fanylion am y cynllun wedi'u cynnwys. Eglurodd Ifan fod iechyd a diogelwch yn dod yn fater cynyddol bwysig ar ffermydd erbyn hyn. Eglurodd Moss ei bod yn bwysig i hyn gael ei gysylltu i fioddiogelwch.

11. Dywedodd Christianne ei bod yn wych y gofynnwyd i'r Cadeirydd arwain y gweithdai a'i bod yn hollbwysig bod y Grŵp yn parhau i hybu iechyd a lles anifeiliaid drwy RDP Cymru. Eglurodd hefyd ba mor bwysig oedd yr Adolygiad o Gyswllt Ffermio a'r argymhellion a wnaed.

Strategaeth Amaethyddol

12. Gofynnodd y Cadeirydd i Carol ddarparu diweddariad ar ddatblygiad y Strategaeth Amaethyddol. Eglurodd Carol fod y Dirprwy Weinidog Ffermio a Bwyd wedi cyfeirio at ddatblygiad y Strategaeth Amaethyddol yn ei haraith ym mrecwast HCC yn Sioe Frenhinol Cymru. Bydd y Strategaeth yn nodi'r weledigaeth ar gyfer y diwydiant amaeth a bydd angen i Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid Cymru fwydo mewn i hon. Bydd gwaith ar y Strategaeth yn symud ymlaen yn y flwyddyn newydd a bydd yn bwysig i'r Grŵp fod yn rhan o'i datblygiad.

Cyfarfod y Pedwar Cadeirydd

13. Dywedodd y Cadeirydd ei fod wedi mynychu cyfarfod y Pedwar Cadeirydd ym Melffast ar 10 Tachwedd ac eglurodd mai pwrpas y cyfarfod chwe misol hyn yw cwrdd â chyd-Gadeiryddion yn Lloegr, Gogledd Iwerddon a'r Alban i drafod blaenoriaethau allweddol a materion trawsbynciol. Ffocws y cyfarfod oedd TB mewn gwartheg a dolur rhydd feirysol mewn gwartheg. Roedd Michael Seals, Cadeirydd Bwrdd Iechyd a Lles Anifeiliaid Lloegr, wedi cytuno i gadarnhau'r sefyllfa ddiweddaraf ar yr egwyddorion cyffredinol ar gyfer Prydain.

Cyfarfod y Cadeirydd â'r Dirprwy Weinidog Ffermio a Bwyd

14. Dywedodd y Cadeirydd ei fod wedi cael cyfarfod defnyddiol iawn â'r Dirprwy Weinidog Ffermio a Bwyd ar 7 Hydref lle oedd wedi trafod BVD, y Clafr, TB, Gwaharddiad Symud 6 Diwrnod a chysylltiadau i'r polisi bwyd.

15. Eglurodd ei fod wedi ei gwahodd i'r cyfarfod hwn ond, yn anffodus, na allai fod yma. Cadarnhaodd yr Ysgrifenyddiaeth y bydd y Dirprwy Weinidog Ffermio a Bwyd yn awr yn mynychu'r cyfarfod sydd i'w gynnal ym mis Mehefin sy'n cysylltu i gyhoeddiad arfaethedig Cynllun Gweithredu Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid Cymru ar gyfer 2015-16. Eglurodd hefyd y cytunwyd y byddai'n parhau i gwrdd â hi pob chwe mis, neu'n amlach os oedd angen.

Grwpiau Iechyd a Lles Gwartheg a Defaid (CHAWG a SHAWG)

16. Eglurodd y Cadeirydd ei fod ef, ynghyd â Christianne a Chris, wedi cwrdd â Tim Brigstock a Peter Baber, cadeiryddion CHAWG am y naill a SHAWG am y llall, ar 9 Tachwedd. Eglurodd i hwn fod yn gyfarfod defnyddiol iawn. Eglurodd hefyd fod Huw a Dai wedi mynychu cyfarfodydd CHAWG a SHAWG ym mis Hydref a bod nodiadau o'r cyfarfodydd hyn wedi cael eu cylchredeg.

17. Y prif bwnc trafod oedd ariannu'r cymorth Ysgrifenyddol ar gyfer CHAWG a SHAWG. Eglurodd y Cadeirydd fod Tim Brigstock wedi ysgrifennu at HCC yn y cyswllt hwn.

18. Ar ôl trafod, cytunwyd y byddai cynrychiolydd o'r Grŵp Fframwaith yn parhau i fynychu'r cyfarfodydd SHAWG a CHAWG.

19. Holodd Jo a fyddai'n bosibl rhoi map at ei gilydd yn dangos sut oedd y Grŵp yn cysylltu i grwpiau eraill fel CHAWG a SHAWG,

Pwynt Gweithredu 4 > Aelodau'r Grŵp i ystyried cysylltiadau gyda sefydliadau eraill o fewn a'r tu allan i Gymru a'u hanfon i'r Ysgrifenyddiaeth. Bydd yr Ysgrifenyddiaeth yn creu diagram ar sail hyn.

Bwrdd Iechyd a Lles Anifeiliaid Lloegr

20. Eglurodd y Cadeirydd y bydd ef a Chris yn mynychu cyfarfod nesaf Bwrdd Iechyd a Lles Anifeiliaid Lloegr ar 9 Rhagfyr.

Eitem Agenda 5 – Diweddariad gan Aelodau'r Grŵp

21. **Lles** – Eglurodd Ifan ei fod wedi cael trafodaethau â'r Pennaeth Polisi Lles yn Llywodraeth Cymru ar y blaenoriaethau allweddol o hyn ymlaen, gan gynnwys deddfwriaeth, diweddaru Codau Ymarfer, tocio cynffonnau etc. Un o'r prif ofynion yw sefydlu strwythur o bartneriaid allweddol i ystyried blaenoriaethau yn y cyswllt hwn ac i symud gwaith yn ei flaen lle bo hynny'n briodol. Eglurodd Ifan fod hyn wedi'i gysylltu'n agos i'r gwaith y mae Jo'n ystyried ei wneud ar geffylau. Rhoddodd Jo gyflwyniad byr ar strwythur posibl. Eglurodd ei bod wedi cael trafodaeth â'r arweinydd polisi ar geffylau yn Llywodraeth Cymru a chyda phartneriaid allweddol eraill. Eglurodd Carol fod y dull o weithredu'n cyd-fynd yn dda â'r egwyddorion a'r ffyrdd o weithio a nodir yn Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid Cymru. Cytunodd Jo ac Ifan i weithio gyda'i gilydd ac i gynnal cyswllt â'r Ysgrifenyddiaeth er mwyn dechrau gweithio yn y maes hwn yn y flwyddyn newydd ac i ddiweddaru'r cyfarfod eto ym mis Mawrth.

Pwynt Gweithredu 5 - Jo ac Ifan i arwain ar les ceffylau ac anifeiliaid anwes ac i gynnal cyswllt â'r Ysgrifenyddiaeth gyda golwg ar ddechrau gweithio yn y flwyddyn newydd. Rhoddir diweddariad ffurfiol yng nghyfarfod y Grŵp ym mis Mawrth.

22. **Rheoli codenni llyngyr rhuban mewn cŵn** - Eglurodd y Cadeirydd fod y Grŵp yn ddiweddar wedi cymeradwyo'r fanyleb a baratowyd gan Arjen Brouwer i ychwanegu gwerth ac i wella Prosiect Gwell Effeithiolrwydd gan Lywodraeth Cymru sy'n ymchwilio i'r cysylltiad parasitolegol ac economaidd rhwng cŵn (ac anifeiliaid cigysol eraill), effeithiolrwydd cynhyrchu defaid ac achosion lle gwrthodir anifeiliaid gan ladd-dai. Yna gofynnodd i'r Cadeirydd i Huw Davies roi diweddariad ar y Treial C Ovis. Eglurodd Huw fod cynnydd rhagorol yn cael ei wneud, gyda 300 o ymatebion wedi eu derbyn i'r holiadur. Eglurodd y dylai 90% o'r prosiect fod wedi'i gwblhau erbyn mis Mawrth, gan obeithio cwblhau'r prosiect erbyn Mehefin. Cytunodd i roi diweddariad ar y prosiect i'r cyfarfod nesaf.

Pwynt Gweithredu 6 – Huw i roi diweddariad ar y Treial C Ovis i'r cyfarfod nesaf ym mis Mawrth.

23. **Ymwrthedd i gyffuriau** - Eglurodd Ifan ei fod wedi mynychu'r Uwch-gynhadledd ar Ymwrthedd i Gyffuriau gan DEFRA ar 18 Tachwedd. Cytunodd y Grŵp y byddai hyn yn parhau i fod yn flaenoriaeth. Cytunwyd y gallai'r Grŵp chwarae rôl allweddol mewn codi ymwybyddiaeth o'r mater hwn yng Nghymru. Awgrymwyd nifer o opsiynau, gan gynnwys cyfathrebu â milfeddygon a cheidwaid da byw, bwydo mewn i Gyswllt Ffermio, ac ymgyrch bwrpasol i godi ymwybyddiaeth. Cytunwyd mai erthygl yn GWLAD fyddai'r cam cyntaf efallai.

Pwynt Gweithredu 7 > Aelodau'r Grŵp i anfon pwyntiau gweithredu posibl i'r Ysgrifenyddiaeth.

Pwynt Gweithredu 8 > Ifan a Huw i weithio gyda'i gilydd i symud ymlaen ar hyn drwy ddechrau gydag erthygl yn GWLAD yn y flwyddyn newydd.

24. **Y bwriad i ddatblygu unedau cwarantîn yn lle'r gwaharddiad ar symud am chwe diwrnod** – Eglurodd Moss y cynhaliwyd cyfarfod o Grŵp Cynghori'r Diwydiant Da Byw a chyfarfod gyda Llywodraeth Cymru. Mae nifer o opsiynau ar y bwrdd, i gyd gyda gwahanol ofynion, yn enwedig o ran TG ac adolygu rhifau CPH. Cytunodd y Grŵp fod hwn yn fater cymhleth ac y byddent yn croesawu diweddariad yn eu cyfarfod nesaf.

Pwynt Gweithredu 9 > Yr Ysgrifenyddiaeth i drefnu bod diweddariad ar yr Adolygiad CPH yn cael ei ychwanegu at agenda cyfarfod mis Mawrth.

25. **Diweddariad ar Gynaliadwyedd yn y Sector Bwyd** – Mynychodd Moss a Chris y cyfarfod Cynaliadwyedd mewn Bwyd ym mis Tachwedd. Roedd yn gyfarfod defnyddiol ond wedi canolbwyntio'n drwm ar brosiectau penodol. Eglurodd Carol, yn dilyn trafod gyda chydweithwyr polisi bwyd, fod diweddariad ar y Cynllun Gweithredu Bwyd i'w roi i'r cyfarfod nesaf.

Pwynt Gweithredu 10 > Yr Ysgrifenyddiaeth i drefnu bod diweddariad ar y Cynllun Gweithredu Bwyd yn cael ei roi i'r cyfarfod nesaf ym mis Mawrth.

<u>Eitem Agenda 6 – Trafodaeth ar BVD</u>

26. Eglurodd y Cadeirydd fod John Griffiths a Neil Paton o'r Is-Grŵp BVD, yng nghyfarfod diwethaf y Grŵp, wedi cyflwyno sail eu hadroddiad ac argymhellion ar ddileu BVD yng Nghymru. Yn dilyn hyn, ysgrifennodd y Cadeirydd yn ôl i'r Is-Grŵp i ddiolch iddynt am eu gwaith ac yn nodi'r camau allweddol y byddai'r Grŵp yn hoffi iddynt eu hystyried er mwyn symud ymlaen. Eglurodd ei fod hefyd wedi mynychu cyfarfod is-grŵp lle oedd trafodaeth wedi'i chynnal ynghylch lansiad posibl yn y Gwanwyn.

27. Bu'r Grŵp yn ystyried y papur sefyllfa ar BVD gan fynegi eu siom nad oedd cynnydd pellach wedi'i wneud. Roedd y Grŵp yn arbennig o bryderus ynghylch yr amserlen a'r gost a chytunwyd ei bod yn greiddiol eu bod yn cael gweld amserlen o'r gweithredu a'r gost arfaethedig ar gyfer hyn.

28. Cytunwyd y byddai'r Cadeirydd yn ysgrifennu at yr is-grŵp BVD yn gofyn am ddiweddariad brys ar gynnydd, adborth ar y camau gweithredu fel ag yn y llythyr blaenorol, ac amserlen fanwl ynghyd ag amcangostau.

Pwynt Gweithredu 11 > Y Cadeirydd i ysgrifennu i'r is-grŵp BVD yn gofyn am ddiweddariad ar gynnydd, amserlen a chostau.

Eitem Agenda 7 – Trafodaeth ar y Clafr

29. Bu'r Grŵp yn trafod yr adroddiad gan Grŵp Gorchwyl a Gorffen y Clafr ar ddileu'r Clafr yng Nghymru. Cadarnhaodd y Cadeirydd fod cadeirydd Grŵp Gorchwyl a Gorffen y Clafr yn gadael. Cytunwyd y byddai Moss ac Ifan yn ail-ymgynnull y Grŵp i ystyried ymateb Llywodraeth Cymru i'w adroddiad.

Pwynt Gweithredu 12 > Ifan a Moss i ail-ymgynnull Grŵp Gorchwyl a Gorffen y Clafr.

Eitem Agenda 8 – Gweledigaeth Bioddiogelwch i'r Dyfodol

30. Rhoddodd Christianne gyflwyniad ar fioddiogelwch (Atodiad 1) yn tynnu sylw at y ffaith bod angen protocol pwrpasol i bob fferm neu ddaliad da byw ac yn gwbl integredig mewn cynllun iechyd. Gofynnodd i'r Grŵp ystyried haeddiannau cynnal ymgyrch bioddiogelwch a sut y gellid symud ymlaen ar hyn. Roedd yr opsiynau'n cynnwys cael bioddiogelwch fel thema yn Sioe Frenhinol Cymru ym mis Gorffennaf, gwefan well, astudiaethau achos, cysylltiadau â Lantra a Chyswllt Ffermio.

31. Cytunodd y Grŵp y byddai hyn yn parhau i fod yn flaenoriaeth bwysig.

Pwynt Gweithredu 13 > Aelodau'r Grŵp i ystyried ymgyrch bioddiogelwch ac i anfon eu barn i'r Ysgrifenyddiaeth erbyn diwedd Ionawr.

Eitem Agenda 9 – Trafodaeth am Gynllun Gweithredu 2015/16 a'r Sylfaen Dystiolaeth

32. Eglurodd y Cadeirydd fod y cylch cynllunio ac adrodd blynyddol ar gyfer Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid Cymru wedi'i osod allan ar dudalen 15 yn y ddogfen gyhoeddedig.

33. Eglurodd y Cadeirydd y bydd Llywodraeth Cymru a Grŵp Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid Cymru'n cyhoeddi cynllun gweithredu pob blwyddyn ar gyfer y cyfnod o Ebrill tan fis Mawrth. Dylai'r cynllun gael ei gyhoeddi ym Mai / Mehefin.

34. Cyfeiriodd y Cadeirydd at y papur ar y cynnig amlinellol i ddatblygu'r Cynllun Gweithredu am 2015-16. Eglurodd ei fod eisoes wedi cwrdd â Christianne i drafod y cynnig ac yn gefnogol o'r dull. Eglurodd Carol fod y dull oedd yn cael ei ddilyn gan Jo ac Ifan ar anifeiliaid anwes yn cyd-fynd yn dda â'r cynnig. Cytunwyd fod angen i Aelodau eraill gyflwyno eu barn am y dull i'w ddilyn ar gyfer defaid a gwartheg bîff a llaeth. Cytunodd y Grŵp hefyd fod angen cael themâu trawsbynciol, yn enwedig bioddiogelwch ac ymwrthedd i gyffuriau.

Pwynt Gweithredu 14 > Aelodau i anfon eu barn am y cynnig ar gyfer y cynllun gweithredu i'r Ysgrifenyddiaeth.

Pwynt Gweithredu 15 > Yr Ysgrifenyddiaeth i gydgysylltu'r gwaith o ddatblygu a chynhyrchu'r cynllun gweithredu.

Eitem Agenda 10 – Unrhyw Fusnes Arall

35. Mae'r Comisiwn Ewropeaidd wedi cymeradwyo Cynllun Dileu TB 2015 yn amodol.

36. Bydd Labordy Caerfyrddin yn gwneud profion Gama Interfferon, gyda hyfforddiant a dilysu i ddechrau'n fuan yn y Flwyddyn Newydd. *[oherwydd nad yw hwn wedi'i gyhoeddi eto, byddwn yn gadael hyn allan o'r cofnodion cyhoeddedig].*

37. Mae'r penderfyniad terfynol ar ddyfarnu contractau o dan Brosiect y Bartneriaeth Darparu Milfeddygon ar hyn o bryd yn nwylo Gweinidogion.

38. Cynhelir cyfarfod nesaf y Grŵp ar 3 Mawrth.

GORFFEN